

Te besluiten om:

1. Geen schriftelijke zienswijze op de Programmabegroting 2024 van Regio Achterhoek in te dienen.
2. De stijging van de autonome kosten te verwerken in de opbouw van de Begroting 2024 van gemeente Doetinchem.

Inleiding

Doetinchem is deelnemer aan de samenwerkingsregeling Regio Achterhoek.¹ De Regio behartigt de belangen van zeven Achterhoekse gemeenten op het gebied van onder andere economische en ruimtelijke ontwikkeling, energietransitie, mobiliteit, grensoverschrijdende samenwerking en lobby richting de provincie Gelderland, het Rijk en de Europese Unie.

Met de programmabegroting 2024 besluiten de deelnemende gemeenten over de beleidsprioriteiten en de financiële kaders van het regionale samenwerkingsverband 8RHK Ambassadeurs. De gemeenten worden verzocht om eventuele zienswijzen van de raad ten aanzien van de programmabegroting 2024 uiterlijk op 20 augustus 2023 schriftelijk kenbaar te maken. Vervolgens wordt de programmabegroting aan het algemeen bestuur (AB) van de Regio Achterhoek aangeboden, zodat deze op 6 september 2023 definitief kan worden vastgesteld. Voor het indienen van een zienswijze op de begroting geldt echter geen verplichting, als er geen financiële of inhoudelijke aanleiding is. Wij stellen uw raad voor om geen (schriftelijke) zienswijze in te dienen op de Programmabegroting 2024 van Regio Achterhoek.

De begroting bestaat uit een beleidsbegroting met de programma's en verplichte paragrafen, een financiële begroting en bijlagen. Gemeenten worden concreet gevraagd om programma 1 'Smart Governance' en programma 4 'Bedrijfsvoering en rente' en de verplichte paragrafen goed te keuren. De programma's Smart Economy en Smart Living zijn bedoeld ter informatie en niet ter vaststelling. De projecten in deze programma's beperken zich namelijk niet alleen tot 8RHK Ambassadeurs.

Argumenten

1.1 Er is geen financiële en inhoudelijke aanleiding om een schriftelijke zienswijze in te dienen. In het stelsel van de Wgr² is de gemeenteraad bevoegd om zienswijzen te geven op de programmabegroting die het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam (Regio Achterhoek) aanbiedt aan het algemeen bestuur. Als er geen financiële of inhoudelijke aanleiding is, geldt echter geen verplichting tot het indienen van een zienswijze. Het algemeen bestuur bestaat uit burgemeesters van de zeven deelnemende gemeenten (Aalten, Bronckhorst, Berkelland, Doetinchem, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk) en is als formeel bestuursorgaan in het kader van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor de begroting. Het algemeen bestuur kan de (al dan niet) gegeven zienswijzen van de deelnemende Achterhoekse gemeenten betrekken bij het definitieve besluit.

1.2 De programmabegroting 2024 is inhoudelijk in overeenstemming met de afgesproken koers. In 2018 is de samenwerking in de Regio Achterhoek opnieuw ingericht, door naast de zeven gemeenten (Aalten, Berkelland, Bronckhorst, Doetinchem, Oost-Gelre, Oude IJsselstreek en Winterswijk) ook ondernemers en maatschappelijke organisaties nadrukkelijker een positie te geven.

¹ De Regio Achterhoek heeft gekozen voor "Achterhoek ambassadeurs" als titel van de samenwerking, ook wel gekenmerkt als 8RHK.

² o.g.v. [art. 35 lid 3 Wgr](#)

Hiervoor heeft de samenwerking een aantal nieuwe organen geïntroduceerd: de Achterhoek Raad, Achterhoek Board en zes inhoudelijke Thematafels. Met de nieuwe samenwerkingsstructuur beoogt de Regio het volgende bereiken:

1. De betrokkenheid en sturingsmogelijkheden vergroten die raadsleden hebben voor regionale ontwikkelingen/besluitvorming.
2. De slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming versterken (makkelijker en sneller tot een besluit komen).
3. De uitvoeringskracht versterken.

De regionale 3O-samenwerking tussen overheid, maatschappelijke organisaties en ondernemers is terug te vinden in de opbouw van de programmabegroting 2024. De begroting is echter qua inhoud breder dan alleen de taken die Regio Achterhoek zelf uitvoert. Op deze manier maakt de Regio zichtbaar wat er buiten de organisatie gedaan wordt door de partijen die samen de Achterhoek-ambassadeurs vormen. De begroting van de Regio Achterhoek bestaat in totaal uit vier programma's:

- Programma 1 - Smart Governance (ter vaststelling)
- Programma 2 - Smart Economy (ter kennisname)
- Programma 3 - Smart Living (ter kennisname)
- Programma 4 - Bedrijfsvoering & rente (ter vaststelling)

Herijking Achterhoek Visie 2023

In 2022 is de herijkte Visie 2030 in de Achterhoek Raad vastgesteld. Bij de herijking van de Visie is ook een financiële doorvertaling van de ambities gemaakt. Deze dient als basis voor het gesprek met het Rijk, de provincie, Brussel en investeerders zoals Oost NL (Regionale Ontwikkelingsmaatschappij). Op dit moment wordt onderzocht welke nieuwe financiële middelen haalbaar zijn om de doelen uit de Achterhoek Visie te realiseren. Nu de Regio Deal tijdens de vierde tranche niet is toegekend, wordt een nieuwe aanvraag voor het najaar van 2023 tijdens de vijfde tranche voorbereid.

Investeringsfonds

In totaal dragen de gemeenten in 2024 op jaarbasis € 1.971.427 bij aan de exploitatie van de regionale samenwerking, waarvan € 439.695 voor rekening komt van de gemeente Doetinchem. In 2023 was dit nog € 416.800. Deze bijdrage staat los van eventuele Doetinchemse cofinanciering voor specifieke projecten (bijvoorbeeld Regio Deal, INTERREG etc.). De programma's Smart Economy en Smart Living vormen de inhoudelijke basis van de regionale samenwerking, omdat hieronder ook de projecten van de Thematafels vallen. De Regio ondersteunt projecten die bijdragen aan de doelen van de Achterhoek Visie 2030 met menskracht (denk aan de programmaregisseurs) en met werkbudgetten vanuit het investeringsfonds. Daarnaast wordt er voor sommige projecten ook cofinanciering geleverd vanuit het investeringsfonds.

Het investeringsfonds is hoofdzakelijk gevoed met beschikbare incidentele middelen. Vanaf 2024 draagt de provincie niet meer bij aan het investeringsfonds. Daarnaast voegen gemeenten een eventueel overschot van het jaarresultaat van de Regio Achterhoek toe aan het investeringsfonds tot maximaal € 0,50 per inwoner (in 2024 max € 132.749). De Regio begroot het overschot a priori mee in nieuwe begrotingen; dit betekent concreet dat in de begroting van 2024 het hierboven genoemde maximale overschot toevloeit naar het investeringsfonds. Van het investeringsfonds wordt jaarlijks € 25.000 ingezet per Thematafel als werkbudget. Daarnaast is € 100.000 beschikbaar als jaarlijks budget voor kleinere initiatieven. De overige middelen worden ingezet als (co)financiering voor projecten. Inzet van het investeringsfonds loopt via de begroting van Regio Achterhoek. Het algemeen bestuur besluit over de inzet van het investeringsfonds.

Voor de programmabegroting 2024 geldt dat begin 2024 ongeveer € 6,1 miljoen in het investeringsfonds zit. Dit bedrag neemt de komende jaren af. Hoewel het investeringsfonds een belangrijk instrument van de Regio is om projecten financieel te kunnen ondersteunen, is dit fonds uitputtend, omdat de provincie haar financiële bijdrage hieraan heeft stopgezet. De verwachting is tegelijkertijd dat in 2023 een groter beroep gedaan wordt op het investeringsfonds, onder andere vanwege het ontbreken van Regio Deal-middelen. Dit betekent dat in de toekomst meer cofinanciering nodig is van de regionale partners voor het financieren van projecten en/of het investeringsfonds verder aangevuld dient te worden.

Investeringsfonds

Verwachte ontwikkeling investeringsfonds:	2024	2025	2026	2027
Stand 1 januari	6.127.362	5.735.362	5.504.362	5.287.362
bij: toevoeging € 0,50 p.i.	133.000	133.000	133.000	133.000
af: kosten Board (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: kosten thematafels (jaarlijks vast te stellen werkbudgetten)	-150.000	-150.000	-150.000	-150.000
af: kosten initiatieven (jaarlijks vast te stellen werkbudget)	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
af: projecten (waarover besluitvorming is geweest)	-175.000	-14.000	0	0
Stand 31 december	5.735.362	5.504.362	5.287.362	5.070.362

1.3 De meerjarenraming kent een aantal risico's en ontwikkelingen waarbij het komende jaar duidelijk zal worden hoe deze uitpakken.

De meerjarenraming kent dit jaar een aantal risico's en ontwikkelingen, die hieronder staan opgesomd. Ook zijn er binnen het algemeen bestuur van 8RHK een aantal uitbreidingswensen, onder andere op het gebied van de lobbyinzet.

Ontwikkelingen

- De provincie Gelderland heeft in het kader van haar herijkingsoperatie aangekondigd de (inwoner)bijdrage aan de governance van 8RHK ambassadeurs per 2025 stop te zetten. Voor 2024 is een overgangsjaar afgesproken waarin de provincie nog wel de bijdrage aan de organisatiekosten doorzet (€ 450.000), maar de bijdrage aan het investeringsfonds al wel terugtrekt (€ 0,55 per inwoner). Voor de begroting van 2025 en verder dient hiervoor met het nieuwe college van gedeputeerde staten opnieuw het gesprek te worden aangegaan.
- Een tweede ontwikkeling is het voornemen van de gemeente Montferland om toe te treden tot de Regio Achterhoek/ 8RHK ambassadeurs. Mocht dit het geval zijn, dan betekent dit een positief effect op de organisatiemiddelen. De toetreding van Montferland zou een verhoging van de totale inwonerbijdragen van gemeenten aan de Regio Achterhoek van rond de € 270.000 tot gevolg hebben. De ondersteuning van de governance door 8RHK ambassadeurs staat goed. Wel wordt er verwacht dat met de toetreding van Montferland aanvullende inzet op lobby en extra uren van de programmaregisseurs nodig zullen zijn.
- Een laatste risico dat wordt benoemd, geldt voor alle gemeenten en openbare lichamen en behelst de cao-ontwikkelingen. Het onlangs gesloten akkoord betekent een forse stijging van de loonkosten. Dit heeft een incidenteel effect op de begroting, structureel is het geborgd met de loonindexering door middel van nacalculatie. Voor 2024 verwacht de regio dit risico op te kunnen vangen.

Uitbreidingswensen

Op het gebied van lobby is het de wens om de inzet van 8RHK Ambassadeurs en daarmee het formatieplaatje uit te breiden. Zowel de lobbyinzet in Den Haag als in Brussel kan effectiever met meer ureninzet. In mindere mate geldt dit ook op andere plekken binnen het functiehuis van 8RHK Ambassadeurs. Het formatieplaatje dat in 2018 is opgesteld, voldoet grotendeels maar vraagt hier en daar om aanscherping en uitbreiding. Dit heeft onder andere te maken met de grote hoeveelheid projecten die begeleid moeten worden en het beroep dat de provincie op de Regio doet voor het opstellen en uitwerken van de ruimtelijke Regio Arrangementen het programma Vitaal Landelijk Gebied Gelderland.

1.4 In de meerjarenraming van de begroting van 2024 is voor de jaren 2025-2027 een taakstelling opgenomen voor de € 450.000 die vanaf 2025 vanuit de provincie wegvalt voor het dekken van de organisatiekosten.

In de Kaderbrief 2025 komt Regio Achterhoek met een definitieve oplossing voor de jaren na 2025. Geheel of gedeeltelijk zou dit opgevangen moeten worden door een nieuwe bijdrage van de provincie, de toetreding van Montferland of een verhoging van de inwonerbijdrage. Voor de uitbreidingswensen wordt de ruimte in eerste instantie gezocht in een taakstelling voor het binnenhalen van uitvoeringskosten rondom subsidies (denk daarbij aan een nieuwe Regio Deal, maar bijvoorbeeld ook aan de middelen die gekoppeld zijn aan het NLPG) en in tweede instantie aan een verzoek voor een verhoging van de inwonerbijdrage.

2.1 De absolute stijging van de autonome kosten wordt verwerkt in de opbouw van de begroting 2024.

De absolute stijging van de autonome kosten bedraagt € 94.239. Dit betreft € 0,31 per inwoner. Bij de gemeente Doetinchem wordt het budget voor de inwonerbijdrage geïndexeerd met het percentage prijsontwikkeling van uit Bruto Binnenlands Product (BBP) in de algemene uitkering (meicirculaire 2023) van het Gemeentefonds. De meicirculaire 2023 is nog niet bekend. Het uitgangspunt is dat de autonome kosten van de Regio Achterhoek worden opgevangen binnen de stelpost nominale ontwikkelingen van de gemeente Doetinchem. Als dit niet het geval is, dan is een aanmelding in de begroting 2024 noodzakelijk.

Bijdrage gemeenten	Totaal	Per inw
Bijdrage van de gemeenten 2023	1.877.188	7,12
Absolute stijging van de autonome kosten	94.239	0,31
Bijdrage van gemeenten 2024 bestaand beleid	1.971.427	7,43

De Regio Achterhoek wordt (grotendeels) bekostigd door de zeven deelnemende gemeenten.³

Financiën

Het algemeen bestuur heeft op 15 december 2021 ingestemd met een berekeningsmethodiek voor de absolute stijging van de inwonerbijdrage. De loonsom wordt verhoogd met een loonindex inclusief nacalculatie. De overige exploitatiekosten worden verhoogd met een prijsindex. De indexcijfers komen uit de septembercirculaire 2022. De totale stijging bedraagt € 111.000, waarvan € 94.000 voor de gemeenten en € 17.000 voor de provincie.

De inwonerbijdrage voor 2024 is vastgesteld op € 7,43 per inwoner. Dit is gebaseerd op het bedrag in 2023 (€ 7,12), vermeerderd met een absolute stijging van de autonome kosten. Voor de gemeente Doetinchem betreft het een toename van € 22.900. Het uitgangspunt is dat deze toename wordt opgevangen binnen de stelpost nominale ontwikkelingen van de gemeente Doetinchem. Als dit niet het geval is, dan is een aanmelding in de begroting 2024 noodzakelijk.

Kanttekeningen

1.1. *Zienschijzen van de deelnemende Achterhoekse gemeenten hoeven niet te worden overgenomen.*

Het algemeen bestuur van de Regio is zelfstandig bevoegd tot het vaststellen van de begroting. Dat betekent dat eventuele zienschijzen van de deelnemende Achterhoekse gemeenten niet overgenomen hoeven te worden. Aangezien bij deze begrotingsbehandeling wordt voorgesteld om geen Doetinchemse zienschijze in te dienen, is dit risico niet aan de orde.

³ o.g.v. [art. 29 lid 4 Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek](#)

Vervolg

Gemeenten worden verzocht om eventuele zienswijzen van de raad ten aanzien van de programmabegroting 2024 uiterlijk 20 augustus 2023 schriftelijk kenbaar te maken. De (al dan niet) ingediende zienswijzen van de Achterhoekse gemeenten worden door het dagelijks bestuur van de Regio Achterhoek vervolgens gevoegd bij de begroting. Op 6 september 2023 kan de programmabegroting tijdens het algemeen bestuur (AB) van de Regio Achterhoek definitief worden vastgesteld. Hierbij kan het algemeen bestuur rekening houden met de ingediende zienswijze(n).

Bijlagen

1. Programmabegroting 2024 Regio Achterhoek
2. Kaderbrief Programmabegroting 2024
3. Aanbiedingsbrief Programmabegroting 2024

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM